

U PRAVI ČAS

(nova rumunska poezija)

Grigore Arbore

KRONOFAGIJA

U noći kada je Đordano Bruno buncao
pre nego što su ga odveli na lomaču
ko je to bio papa?

U noći kada se Galilej odrekao
zar je vladao isti papa?

A u Senekino vreme, ko je to bio Car?
Ah, jeste ludi pevač koji tajno splaiše grad
čim je izabrao drugu vrstu mermerna za zidine
i jednog hrišćanina koji će biti osuden.

No kada li je zvani Hegel urezivao
na klupi u parku poslednju svoju misao
da li je još postojao neki car?
Jesu li ga pažljivo čitali na dvoru?
Ili ga je neki dokoni dvorjanin s vremena na vreme upozorio
da su se zasitili tolikih njegovih beseda?

Nepouzdana je kronologija
bića u funkciji bića.
Volimo onda više kronofagiju
poštovane kolege, i proglasimo je
najvidovitijom naukom.

U PRAVI ČAS

U pravi čas sve gori, čak i biblioteke
u Aleksandriji. Nprekidno dolazi
vreme kada varvarstvo sebe ždere uništavajući
temelje predskazanja. Ali istina
ne leži samo u knjigama, ona je
mač zabijen kao krst
u srce vernika, cigla
koja je pala s balkona tačno na slepoočnicu
pripovedača događaja, dok se
zgražavao nad neočekivanim dolasku
zemljotresa, hram sažaljenja
gde se jedan dan u hiljadugodina deli
mudrost filozofima
koji su još živi,
lisica jede iznutrice Spartancu
ogladnelog uoči bitke.
Toliko hoću da kažem, da je istina
džinovski puž istorije,
vatrostalna i nijedan alkimista
iz svog oklopa ne nože da načini
bele listove papira za čuvanje
svetske slave.
Troma je i puzi sporo
guta svojom ljušturoom svaku nesreću,
sklanja u sebe zabranjene gradove
filozofa, biblioteka i lepote,
sakrivene u nevidljivom telu
za šibicu koja uvek može da se upali
ravnodušnim i tuđinskim rukama.

PET SATI UJUTRU

Pet ujutru i časovi
prolaze tavanom bez retorike,
smeštaju se pokraj zarđalog stalka
koji drži na nogama mrtvog opštinskog vojnika

Jon Kokora

CRVENA RUŽA

Jednu crvenu ružu
gledajte gospo nimfo kako klizi niz stepenike
Jednu crvenu ružu
slušajte gospo nimfo kako ržu konji u dolinama
Jednu crvenu ružu
spava gospo nimfo na vašim zglobovima od smaragda
Jedna crvena ruža
pase gospo nimfo travu do gležni
Jedna crvena ruža
cveta gospo nimfo u žutoj suzi pčele
Jedna crvena ruža
dolazi gospo nimfo u zimsko blago lisice
Jedna crvena ruža
nije prevarena ona može da rodi žetvu merinske vune
Jedna crvena ruža
da govorimo otvoreno gospo nimfo može biti kamen vodenički
Jedna crvena ruža
žudi gospo nimfo da upiše fakultet crvenih ruža
više no meduza da upiše fakultet meduza
Jedna crvena ruža
izjavljuje gospo nimfo saučešće rodbini pokojnog vrtlara
Jedna crvena ruža
podseća me gospo nimfo na daždevnjak na udaru vetra
Jedna crvena ruža
Uvek gospo nimfo možeš biti dobar vodič
Jedna crvena ruža
pozdravlja se gospo nimfo srdačno
Jedna crvena ruža
ako hoćete da znate gospo nimfo to je crvena ruža

ARS POETICA

Čija je to bila ideja
da se podigne ovaj toranj
sa kojeg ćemo se redom baciti
neznajući
kakve poruke ostavljaju
naša tela
u padu

DOISTA VAM GOVORIM

Groblje roditelja (doista vam govorim) sada
je divan pašnjak iznad kojeg pada sneg od sinoć
»o, dušo majčina što vladaš nad kamenom
još uvek drhčeš poput pokrovca rogoza«
Gradski hipodrom (doista vam govorim) je melanholična
halucinacija ili možda jezik slavuja u ekspanziji
»o, kako ćemo galopirati pitam vas: ko će nam garantovati
da ispod nas nisu oči mrtvih pastuva na kraju
strašnih kroseva«

Dojna Urikariju

CRNA FLAUTA

»Natrunjeni ljudskim mesom, bojama i svakojakim
umirujućim raskalašnostima«,
uspavanka, unutrašnji bog,
žuborenje i firma jedne radnje
sa unutrašnjom dekoracijom

Talože se nada mnom jedna druga tmina
koja dolazi iz uha prepuna zaglavljanih zvukova
u kome ruje jedna meka krtica,
crna flauta, nežno telo koje trpi,
zemlja je preplavljuje
kao trava i nebo.

KAP HAOSA

Suptilna i mudra,
suptilna i tužna,
teret suptilan, zaljubljena,
kap haosa na mojim usnama.

ZAGRLJAJ I LOGOS

Mi možemo govoriti, jezik može čutati,
trave,
negujući svoju decu blizu si
zagrljaju i logosu.

U ovoj reči nalaziš utočište,
siguran brlog, slog mira
i svi koji te žele, koji kidišu,
znaju da stave prst s ljubavlju na tvoje usne.

Ti ostaješ vrstan slušatelj jezika,
Slušaoče,
tvoje će uho biti opet siguran brlog,
a tema je vrkovanje kao jezik zvona,
unižavajuće se dohvataš val života
u dlanu, grabeći.

KAO VOJNIK, KAO SVEŠTENIK, KAO PESNIK

Vreme kome se prilagođavaš
pretvara se u blagoslov,
ono ti daje malo od malog
što ima.

Kad se vratiš?
gaziš preko sebe kao vojnik,
kao sveštenik,
kao pesnik.

Ugnjezdaš mraz u prsima,
gledam te kako ubijaš jagnje u sebi,
kada će se očešljati spuštajući kosu na lađa,
nasloniće se preko zelene mahovine,
preko severa koji skuplja vlagu
kao sveštenik,
kao vojnik,
kao pesnik.

Iz tvoje kose osećam kako tuga miriše kao ponos,
sahrani se u njoj, ti koji zakopavaš sve u sebi,
kako je slobodno nebiće koje izabereš
govoriš o apsolutu i daješ mu stalno ime odricanje,
isti te slog pošteduje,
gaziš preko sobe kao pesnik,
kao vojnik,
kao sveštenik.

Kad bih mogla da ti stavim glavu na dlan,
prelepi grobar, vedri ubica,
dželat koga slušaš
kao vojnik,
kao sveštenik,
kao pesnik.

Grete Tartler

ZAMENA

Jedna žena prodaje na pijaci
rasad za ruže –
ruke joj ogrebe
međ korenjem i stabljikama koje ožive –
Kakve li su boje?
»Evo, ove«!

pokazuje mi mrlju krvi na ruci.

DIDACTICA NOVA

Koliko prstiju imaš na ruci?
Pet, odgovori učenik.
Koliko je, dakle, pet i pet?
Jedanaest, stiže odgovor.
Zar ja nemam pravo da poludim?
Zar te nisam naterao još jednom da brojiš?
Kada bi i ti shvatio,
kada bi odgovarao kao svi ostali!
Šta bi bilo kada bi svi odgovarali kao ti!
Kada niko ne bi razumeo!
Koliko prstiju imaš na ruci?
Pet, odgovori učenik,
Koliko prstiju imaš na obe ruke?
Jedanaest, stiže odgovor.
Plijušte udarci. Preko ruke sa pet prstiju,
preko ruke sa šest prstiju.

Joana Kračunesku

U ČETVOROLISNOJ DETELINI

Mladić od 16 godina ribao je bazen za plivanje.
Trenerka uložila je mnogo nade
u uzgoj vinove loze.

Topli junci nanjušili su me u staji
pustili su me da na miru spavam sa njima
kroz četvorolisnu detelinu
čudo mog detinjstva traje.

DELIRIJUM

Utemeljivač Rima sam ja.
Otkrivalac Amerike sam ja.
Izumitelj aviona
i parne lokomotive
sam ja.

Otkrivao sam
utemeljivao
izumljivao.

Umor je ovaj za kraj sveta
molim vas razumite me

Ne
dižite više oči ka nebu i
ne
molite se više.

Dumitru M. Jon

POD PROZOROM VARKE

U zanosu otvara se
Lotus razgovora:
Pod prozorom varke
Silazim u vodeni staklenik
Da mu koren sasečem.
Spletmem se kao pred
Dokazanom krađom.
No ruka mi ostaje ukleštena
Na zlatnom sečivu.
Užasnut kopam epitaf veznika.
A: u ruci držim nož.
Nešto mnogo življe
i bolnije od života.

STRAH

Iz mladosti pišem
Ovaj ogled
O gajenju strpljenja
I vinove loze.
U sedmoj knjizi koju posvećujem
Pobijanju kamena
I preranoj smrti
Dodajem
Perverznu sintaksu straha:
Izaberi nesvesticu
Po meri.
Oteklina sna
Uništena rukom
Koja te u svojoj poniznosti miluje
Ako nisi suviše zreo
Zatvaraj oči i saseci je!
Suzbijanje ovog kašnjevog gesta
Jednako je uvek zadovoljstvu.
A to je u stvari prostituisanje
Straha od smrti.

VRISAK I CVRKUT

Cvrkućeš, letnja dušo, govoriš čudnovate stvari
Svi su oči uperili u tebe
Omče zraka vrebaju
Da ti noge zgrabe:
Na kom jeziku da te izvestim,
Da bi ti shvatila moj besplatni gest
Kao čisti sjaj Nevinosti?
Na belom čaršavu:
gomila perunika (osećaj bogatstva)
nas zbunjuje.
Na umornom obrazu:
zaželjeni poljubac (tropska vrućina)
perverzna prodaja Sestre.
U duši:
uzdignut zid (o paunov rep)
udaljava nas od sveta.
U bašti:
starac vodi dete za ruku. Nešto
što se uči, poput smrti, u živo.
Zgužvani vrisak gori mi na usnama:
Ti ga razumeš mnogo pre nego
što ja uspevam da ga čujem.

Moglo bi se reći: ni prst
Nisam pomerio, ali ipak sam zadovoljan.
Moj vrisak je naizgled bio
Taj strasan cvrkut.

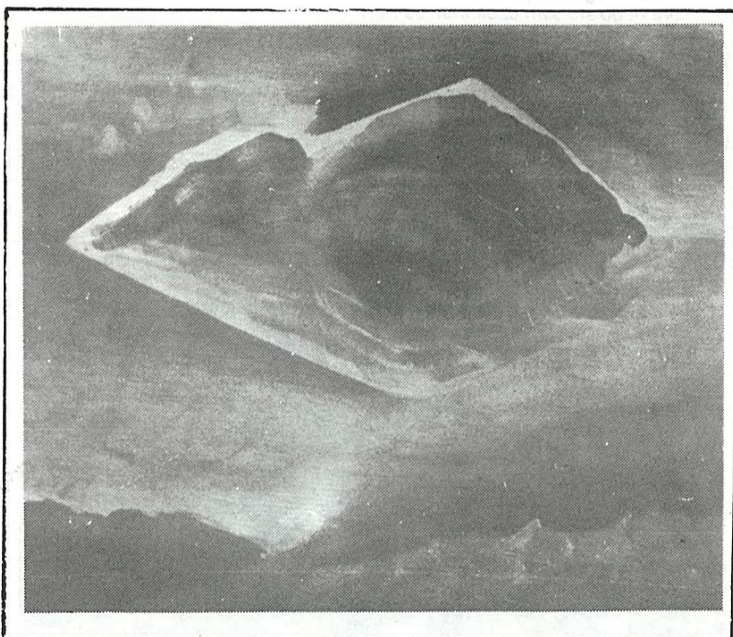
Denisa Komanesku

PORODIČNA SREDA

mojoj majci, Eleni
Od nas troje zavisi jedan veoma tanak oblak
majka boji crne stvari
(i broji mesta u groblju)
ja se šunjam oko dva izjutra
u kuću
majka (koja u snu oseća
i mačkin rep kako se pomera)
uzdiše
svakog dana bdijemo redom
nad bakinim krevetom (u bolničkoj sobi
na četvrtom spratu)
i smuču nam se na izlazu
katkad slušam simfonijsku muziku
na gramofonu
a pastozni oblaci sele se
u porodičnom vazduhu
roditelji traže utočište na balkonu
ali ih telefon sledi kao što
letnji dan muči sever
već u nedelju ujutru otac nam javlja
redom
majci i meni
(i od tada nam svakog dana govori)
retkim i krčatim glasom
poput otkućaja njegovog srca:
»U sredu u telekinemateci daje se Crna Lala«
»U sredu se u telekinemateci daje Crna Lala«...
U gostinskoj sobi susrećemo se
pred televizorom
briljivo dotičemo jedan drugome ruke
kao kad bi
od nas troje zavisi jedan veoma tanak
oblak
veoma tanak

PORODIČNA SLIKA

Otac je opet zaboravio veš iz perionice
na pijačnoj tezgi
moja sestra sama sebi šalje
ljubavna pisma
da bi mi ih pobedonosno pokazivala
majka plaća krišom svoje molitve
(Bože, daj devojkama mojim
sreću koju nisam imala.)
Sedim na balkonu
i pišem na kolenima
jedna je žaba bez ustručavanja
ušla u kuću
i nemam sa kim da se radujem
tom prizoru
jer ti si se
posvetio smrti.

ŽIVOT U AKVARIJUMU

Za dvanaest sati nestala je nada
(u njenom odsustvu neko je vazduh ugušio).
Među zelenim vodama jedna devojka
sa decom u nekoj seoskoj školi
puši sanjalački na pragu
pokraj olupanog gramofona.
Za dvanaest sati nestala je nada
(vazduh sklupčan u uglu otimao se
kao u nekom ždreću.)
I ako je devojka odolevala
oskačena
no ipak neopipljiva u svom akvarijumu
ako je odolevala
dok je nada stigla
sa svim flautama punim mleka
za monstrozno patuljka koji mi se igaro
među prstima?
Za dvanaest sati nestala je nada.
Izrodila sam se u puž
pokraj izmišljenog bunara praznine.

Elena Štefoj

VELIKE REČI I NJIHOVI KATEGORIČKI MIRISI

U mirnodopsko vreme proleće nema
polemičkih čvorova: možeš se razmazati vukući
šupljinu u pravcu ogledala sve dok osećaš
podmet i prirok poput lošeg vina
što si ga sinoć popio sa prijateljima. Na velikoj razdaljini
pobednici stupaju korektno korak i pakao
kao njegovo dete te voli. Da, da, kičma
bi ostavila u prvom čestaru svoj gordi vrhunac.
(Njen hitar vrhunac i bez egzema. Sa svom demokratijom kuvara koji zna da
stavi velike reči

u rernu i koliko se pomena daje samo sa njihovim
kategoričkim mirisima.) Ali mašta koja te vodi
za ruku trune doista na glavnim putevima. (Trune šljapajući
među godišnjicama i ovacijama
spokojnija od malog idiota koji hoće
da veže u mirnodopsko vreme bonetu
pod bradom istorije.) Šta više,
jad te voli kao njegovo dete.

SVI SMO KRIVI

Ponoć je ciknula u udžbeniku logike.

Nije dobro govorim ti, nije dobro, postao si isti
kao tvoj spasilački kolut. (Naučio si ga da ti namesti
jastuk pod glavom: ako to zaboravi, jastuk je opasniji
od groblja.) U poslednje vreme svi vas prolaznici
brkaju i neprijatelj upravo zbog toga
postoji. Lepa silka: ti i tvoj spasilački kolut.
Vas dvojica godišnje kidate u delove biografiju
nagrađenog samoubicu. Baš vas briga što se operacija ponavlja.
U najtamnijem holu istorije vas dvojica
se doista igrate vatrom. Ha, ha, povratnici
zbijali su se svi veoma blizu
junaštva. (Tamo čak i oblaci ispuštaju stanje
sigurnosti. Puna nadoknada, nepomirljivost
koliko treba, vlat trave skače ka idealu
bez sporednih oklevanja.) Svakako, previše često
tvoj jastuk opasniji je od groblja
i možeš biti gord što ga niko ne vidi.

Dinu Flamind

ZUBAR ORLEANU VADI KUTNJAK OCU

Zubar Orleanu vadi kutnjak ocu:
smešta ga udobno u stolicu,
dotiče mu slepoočnice, namešta glavu.
Blago oklevanje. Njihova su se lica približila
kao dva pola elektrostata. Svetlucaju
i odbijaju se. Privlače se očima
kao posle dugog odsustva
kroz akvarijum nagomilane ulice. Naglo
Orleanu sve izgleda bljutavo
i nepodnošljivo. Vidi starčeve bore.
Jamu u ustima. Prigušen vrisak. Mrak
placente pradedova.
Gubi se
u nizu ogledala
među planinskim škrljicima i gomilama stena. Otac
sklapa oči a sin mu daje tamnu inekciju
koja im odgađa bol. Imaju još vremena da vide
kroz prozor tepih žene preko puta
raširen na balkonu: ruže
i ptice grabljivice.

BIOSKOPSKI KARAVAN

Vagon na mrtvom peronu, večeras se daje film
Fanfan Lala, s bitkom,
seljaci se znoje (ne pušite — može da eksplodira!)
i žurnalom o poljoprivredi pre toga. Češljaju se.
Žitno more golica ih pod okovratnikom;
»ha, ha... pod kačketom; davalosti francuz«
košulja miriše na plevu. U pesnici se kvasi
žuta ulaznica. Fanfan Lala, o,
naglo izbacuje gornji deo tela napred napadajući
i film se cepa. Svetlo!
Čuje se
vršalica kašljući u nekom dvorištu. Fanfan je postao general
i ženi se. Leto je
ispod točka vagona peva cvrčak u stanicu
i trijumfalni marš, megafoni...
Na plotovima natpisi krečom: **Ne rasuti ni zrno**
žetva i domovina su mlade
Klas i klas, domovini snop!
peku te ruke u snu od čkalja, kukolj,
taj neprijatelj, kukolj
kako se provlači u zasejanom polju. Da ga pobedimo!
Drži te mukli bol u ledima, okrećeš se
i nemaš sna, a ka danju sanjaš
različak u polju i gnezdo
sa pegavim jajima od bele pliske.
Na plotovima parole plamte:

Probrao si na vreme — pobedio si!

Petru Romošan

UMETNOST

Mi želimo da živimo, mi želimo da živimo:
Nosićemo maske cele godine.

SOVA KLJUČA DIVLJE KUPINE

Pomenjan i slaven u bogoslužjenju!

Belo more, crno more, crveno more.
Mare nostrum.

U mojoj obući odmara prašina hiljade gradova.
Mirisi. Grmljavina. Sreća i vetar. Hiljade gradova.
U koliko sam kuća zanoćio
Ko će ih sve izbrojati?
Od bezbroj računovođa kojih sam susretao, časna lica,
nijednog nisam ponovo video.
Smrt jednog računovođe ušunjala se u tvoju kuću.
U koliko sam kuća zanoćio?
Nijedna od njih noć nije više poznavala.
Noć ljubavi: Marija, Rozalija, Margareta, Joana,
Teodora, Marta, Magdalena, Viktorija, Rada,
Elena, Ana, Mrija, Rozalija.
Noć mudrosti: Joan, Avgust, Luka, Toma,
Dimitrije, Nikolaje, Francisk. . .
Noć surove samoće: Petar, Petar, Petar.
Neće sova tri puta huknuti, a Petar će izdati –
reče predvodnik Ptica.
Sova nije tri puta huknula
a Petar se obesio o običnu sijalicu, zelenu i bivšu.

Jon Mirča

PESMA NEŽNIH METAPSIHOZA

Kroz bezbrojna tela putovao sam pre nego što sam uzdahnuo za tren
u vašem čudnom: *tebi* koje sada proučavate
kroz sočivo lornjona,
Vaše Veličanstvo.

Kroz mnoga tela putovao sam
i ne samo 7 već 77 svetska čuda
prepoznao u njima
kao u magli.

Mada sam apsolutno
kroz svake od Vaše Svetlosti
napravio metafizički tunel, za milenijum
verovatno me se niko neće više sećati.

Jer, avaj,
male su šanse da ćemo za nekoliko godina skinuti
zlatnu posmrtnu masku Šlimana,
kao što je on sam otkopavao zlatnu smrtnu masku Agamemnona.

(U ovoj tački
pesme sledi pauza **self controle**
u kojoj autor, ignorišući sasvim
moralni zakon u sebi,
razmišlja o zvezdanom nebu iznad sebe. Potom
autor nastavlja u uzvišenom maniru.)

Gospode, videti
srce vasiono očima predmeta
to je jedan od najdubljih poklona razmišljanja.

Kroz mnoga tela putovao sam
i ne 7 već 77 i 777 čuda
sveta prepoznao sam u njima
kao u magli.

No, najlakše bih prepoznao
hram između materice žene koja me rodila,
kao što jagnjeća žed prepoznaje u mraku kratak prikaz
soli, kao što se srebro iz sastava zvona
izdaje za bakar
i udara u plač.

Kroz mnoga tela putovao sam
ali kroz malo drugih osećao sam se
po svojoj volji kao u telu
sestre Jugoslavije.

Ušao je u istoriju moga bića
dan kada sam ponad Vršca, kao srdašce magijsko,
sišao, svetli padobran,
sa dve moje knjižice
pisane olovkom na mojim kopcima.

Kroz mnoga tela putovao sam
i evo me na kraju putovanja.
Ja sam u velikom obožavanju prilazim
Valerijevim (ili Pikasovim?) rečima:
Nalaziti pre no tražiti.

Kroz mnoga tela putovao sam
pre nego što sam uzdahnuo za tren
u besmrtnom telu koje sada proučavate
Vaše Veličanstvo, kroz sočivo lornjona.

Zaslepljujuće suze
koje teku niz planine obraza
to su dve studentkinje, rajske ptice
napuštaju čas anatomije uznemirene.

Mirča Dinesku

ZIDОВИ

Glupava varka
okružiti se zidovima
i osećati se odjednom
toliko slobodnim.

ZIMSKA POPUSTLJIVOST

Sačuvaj me Bože onih što mi žele dobro
simpatičnih mladića
raspoloženi uvek za radosno otkucavanje
sveštenika s magnetofonom pod mantijom
jorgana pod koji se ne možeš uvlačiti a da ne kažeš dobro večer
diktatora zapetljanih u žicama harfe
od onih koji su ljuti na svoj narod
sada kada se zima približava
i nemamo ni visoke zidove
ni guske na Kapitulu
samo velike provizije strpljenja i straha

PARALELNI ŽIVOTI

Bez bola brojim i ja zvezde
kao što morski rak
broji bela krvna zrnca davljenika

MALE VEŽBE ZA UKIDANJE GLAGOLSKIH VREMENA

Nas ne zanima (šapućemo) ili nas strašno zanima
mi pijemo mleko krtice na površini
razmaženi belih mrlja iz političkih novina
negujemo umornog psa pretendenta.
mi imamo svoj veš kojeg se ne plašimo
pao je i Hantipa (šapućemo)
a upravo reč je o malom bifeu
koji su oni srušili jedne večeri
za uzvrat pod našim prozorom
muzički instrumenti kao elefanti pri sparenju
sjedaju se ali kome da se žališ
kad telefon ključa žitnim žicama
svakako nismo raspoloženi da budemo uhapšeni pre čaja
inače suviše rano rane doušnici

Da li je neko poželeo
malo kreča na odelu iz zidanja Rima
malo prašine iz Atine na ružičastom noktu?

NOVA RUMUNSKA POEZIJA

Posle generacije šezdesetih kojoj pripadaju Nikita Stanesku, Marin Soresku, Ana Blandiana, Joan Aleksandru, Jon Georga, koja je značila vraćanje velikoj poeziji, lirici s one strane tezisma i retorike, u rumunskoj poeziji afirmiše se, počevši od 70 godina, zanimljiva generacija koja otvara nove puteve imaginiranog, iznosi na videlo unutrašnje individualne svetove, produbljuje i omogućava susret unutrašnjeg sveta i kosmosa.

Ono što mislim da razlikuje generaciju šezdesetih od one sledeće, (Mirča Dinesku, Dinu Flamind, Dojna Urikarju, Adrijan Popesku, Grete Tartler, Dumitru M. Jon, Joana Kračunesku, Jon Strafan, Lučijan Vasiliu) jeste hrabrost da se o svom trošku ude u književnost, u samoću napisanih i objavljenih knjiga bez pomoći grupnih manifesta, koji postaju propusnica za slobodan prolaz pre nego što bi se pesnici oblikovali kao ličnosti kojima je prolaz slobodan.

Šta se, dakle, događa u mladoj poeziji u Rumuniji?

Danas se u Rumuniji piše poezija koja se oslanja na retoriku šoka, kako bi rekao Valeri, na prepad čitaoca, prisiljen da vidi stvarnost očima široko otvorenim, da prigrli pogled u život sa svim njegovim licima, bez idiličnog i sramežljivi-

vog stava, a, s druge strane klišeja poezije koje je svedena na kozmetiku onih koji jesu.

Ali, govoreći u ovim terminima o mladoj rumunskoj poeziji znači, zapravo, da je uniformišemo, da pretvaramo jedan bogat reljef, tipičan po svojoj fizionomiji i kompleksnoj geologiji u monotonu ravnicu, u horizontalnu liniju koja ne postoji osim u našim jednostavnim apstrakcijama, jer postoji poezija svakodnevnih gradskih stvarnosti, blizu reportaže i fotografije, ili nalik na slike hiperrealista, uz poeziju u kojoj je osnova sanjarenje; fikcija. Političko je sveprisutna dimenzija, kao bavljenja pisanja same poezije. Mirča Dinesku ili Dinu Flamand pišu političke pesme, buntovničke, predskazivačku, udarnu, menjajuću obično pasivan odnos između političkog i čoveka, čoveka pod vremenom, u aktivan i zategnut odnos, vremena pod čovekom, dok jedna Dojna Urikarju tvrdoglavo veruje u prelepu utopiju sveta u kojem je duša zavladała.

Mladi pesnici o kojima smo govorili, kao što je to običaj u istoriji književnosti da imenuje mlade pesnike u 50 godini, budući da su za nju stari oni koji su nestali u magli prošlih vekova, već su ostarili, i možda su već sklerotični, za najnovije pesnike koji su tek ušli u knjižare. Čudnovaci, buntovnici izgledneli da nadu svoja mesta između Delu Nauma, Stefana Aug. Dojnaša, ili Nikite Staneskua i Marina Soreskua, osporavajući ih a da ih ne poznaju i priznaju svoje korenove u rumunskoj avangardnoj književnosti, u međuratnu poeziju ili u parodijskom i ironičnom svetu Deo Dumitreskua i Marina Soreskua, pridošlici Liviju Joan Stojcu, Elena Štefoj, Nikita Danilov, Petru Romošan, Mirča Kartaresku, Trajan T. Košovei, stižu... a pogledajte za deset godina ko će od njih ostati, a ko je prošao neopažen, ne vašom krivicom! — sada su to imena prisutna u anketama, intervjuima, antologijama...

Izbor I prevod Petru Krdu

VRHOVNA TAČKA

đorđe kuburić

I
Između oraha i noći, ima li razlike?
Neko se smeje neko prolazi granje krcka?
(šum mora, ha ha ha ha)

baby baby baby you're out of time

Iza šume je reka/blagoslovena! (voda)
Kraj reke koliba
Pred kolibom orah,
(Poklič: NI U TRN, NI U GRM!)

Pod orahom
Ružne žene
Svu noć
Lože vatru
I spravljaju koljivo

(th:anatos, parastos)

Neopisivo žestok ritam!
Nesnosna vrućina!
Blagoslovimo ovu noć!
ALL HAIL THE VALPURGIAN (sic!) NIGHT

II

Prolaziš, poskakuješ ulicom sa mašnicama u kosi,
sa mašnicama u glavi, živahna i mlada poput Orvelove kobile/84-te.

Ali,
da li

će paganski orakli izdržati bičevanje i plamenovanje,
će mirno/uznemireno slušati večiti rev zaklanog magarca,

ćete se maknuti zum Teufel, odatle, visokoštovani gospodine, i Vi, i Vaše relikvije?!

let us sunshine, let us sunshine in let us...

MOONSHINE!
shine on you (and fuck you!) crazy diamond...

boli me glava
boli me glavić

Boli me
za Orvela i tvoje mašnice,
za pagane i inkvizitore,
za Vašu mimikriju, uznemireni i prevareni gospodine;
boli me
đavolak

i često sanjam američki san.

III

Prepoznajem te/prepoznajem to
rastinje.

uda,

Giba se
kao
gibanica.

Rastenje.
Penjanje
pauka.

Sir. Lisnato testo.

vreme
sperma
noć.

(ili:

Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod!
mrtav, ali davo je živ. Preživio.
Komm! komm! mmmm
nje, evc je.
Sred vrzinog kola:

Evo

što vrvi stotinama sotona
što giba se stotinama repova

stiže ona gola!
Gib mir! gib uns! Daj nam veliko
vrème,

veliku noć

VELIKO SPOLOVILO

Da.

pa

da udarim, da udarimo
da tučemo, potučemo potucamo.

Tucati! »Tucati tuce tuceta«;
potucati ih sve,
potucati je.

Zaljuljati, zagibati
za/mlatiti je (među rogove).

*A. Žosi, Mužjočina